

پارک‌های کارآفرین

زمینه‌دساز تو ددعه پژوهشی و اشتغال

ارزیابی تان را از وضعیت کنونی اشتغال در کشور بیان فرمایید؟

رشد بی‌رویه جمعیت در سال‌های اولیه انقلاب موجب افزایش جمعیت فعال و عرضه نیروی کار در سال‌های اخیر گردیده است. جوانی جمعیت و گرایش به مدرک‌گرایی و ورود به دانشگاه‌های بدون هماهنگی با نیاز بازار کار که موجب افزایش نرخ فارغ‌التحصیلان دانشگاهی (زنان - مردان) شده و به دلیل عدم هماهنگی دانشگاه و صنعت، نیروهای متخصص کشور فاقد مهارت‌های لازم برای بخش صنعت کشور می‌باشند و افزایش نرخ فارغ‌التحصیلان در میان زنان، نرخ مشارکت این گروه از افراد جامعه را افزایش داده است که خود دلیلی بر تشدید نرخ بیکاری می‌باشد. از سوی دیگر توسعه و گسترش اطلاع‌رسانی و اندیشه جهانی شدن اقتصاد و ارتباط با دنیای خارج و بالا رفتن

بعد از روی کار آمدن دولت نهم پست سازمانی جدیدی در وزارت کار به وجود آمد که معاونت کارآفرینی بود این معاونت با هدف توسعه و ترویج فرهنگ کارآفرینی حمایت و هدایت کارآفرینان و ایده‌های نو به منظور ایجاد اشتغال پایدار پدید آمد اینکه تا چه حد متولیان در نیل به اهداف خود موفق عمل نموده‌اند را به قضاوت مخاطبان می‌کناریم با توجه به اهمیت بحث اشتغال‌پذیری‌های مستمری را برای انجام مصاحبه اختصاصی با دکتر فرشباف معاون سیاستگذاری اشتغال و منابع انسانی وزارت کار انجام دادیم که عملی نشد و پاسخ سوالات ما به صورت مکتوب توسط یکی از مدیران کل این وزارتخانه انجام گردید. آنچه می‌خوانید پاسخ‌های مهندس سید حسن هفده تن - مدیر کل دفتر مدیریت راهبردی منابع انسانی و سیاستگذاری اشتغال وزارت کار - می‌باشد.

انتظارات و توقعات از جمله عوامل دیگری است که در بحران بیکاری موثر می‌باشد. به نظر می‌رسد تغییر چشمگیری در چند سال آینده به وقوع نیبوسته و تا زمانی که از فشار جمعیتی و فرم ورود به بازار کار کاسته نگردد، با این مشکل همچنان مواجه خواهیم بود ولی امید است که از سال‌های پایانی برنامه چهارم این مرحله بحرانی پشت سر گذاشته شود.

با توجه به رویکرد دولت در توسعه نگاه‌های کوچک و زودبازده برای توسعه اشتغال و کارآفرینی وزارت کار و امور اجتماعی به عنوان هماهنگ کننده بحث اشتغال از چه امکانات و ضمانت‌های اجرایی برای رفع مشکل اینگونه واحدها و به طور کلی بخش خصوصی برخوردار است؟
وزارت کار و امور اجتماعی براساس وظیفه تنظیم عرضه و تقاضای نیروی کار و متولی بودن در امر سیاستگذاری اشتغال معاونت کارآفرینی را در چارت سازمانی جدید خود با هدف توسعه و ترویج فرهنگ کارآفرینی، حمایت و هدایت کارآفرینان و طرح‌ها و ایده‌های نو به منظور ایجاد اشتغال پایدار ایجاد نموده است و همچنین دبیرخانه کار گروه اشتغال که در وزارت متبوع مستقر می‌باشد طرح‌های اشتغال را در قالب توسعه نگاه‌های کوچک و زودبازده و کارآفرین مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در صورت تایید طرح‌های مذکور تسهیلات اشتغالی مورد نظر در زمینه توسعه نگاه‌های کوچک و متوسط و فعالیت‌های کارآفرینی براساس اعتبارسنجی طرح از طریق بانک عامل اعطا می‌گردد.

وزارت کار و امور اجتماعی برای به وجود آمدن یک میلیون شغل در سال تا پایان برنامه چهارم توسعه چه مشکلاتی را در پیش رو دارد؟ آیا بسترهای مناسب برای اینکار توسط وزارت کار فراهم شده است؟
بدیهی است ایجاد یک میلیون فرصت شغلی در سال یا به عبارتی ۲۷۴۰ فرصت شغلی در روز بیش از توان اقتصاد برای حل معضل بیکاری می‌باشد و دولت در این زمینه با موانع و چالش‌های عمده‌ای روبروست و به تنهایی نمی‌تواند از طریق ایجاد فرصت‌های شغلی مستقیم برای تمام بیکاران جامعه، کار ایجاد کند. از عمده موانع اشتغال می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: - وابستگی اقتصاد به درآمدهای نفتی و اتکاء بیش از حد به این درآمدها و عدم تحرک لازم در بخش اقتصاد غیر نفتی.

- عدم گرایش بخش غیردولتی به امر سرمایه‌گذاری به دلیل عدم اطمینان و وجود فرصت‌های کسب درآمد بیشتر در مدت کوتاه‌تر از طرق مختلف
- برووکراسی حاکم بر اقتصاد و عدم سازگاری قوانین اصلی مرتبط با بازار کار و اشتغال با شرایط جدید ناشی از جهانی شدن اقتصاد شامل قوانین کار، بیمه، مالیات، تجارت، سرمایه خارجی، پولی و بانکی و ...
برای مواجهه با این چالش‌ها نیاز به یک عزم ملی است که می‌باید همه اجزای نظام و همه احاد مردم در آن مشارکت داشته باشند. لذا می‌بایست با یک نگرش فرابخشی به اشتغال، برنامه‌ها، بودجه‌ها و عملکردهای دولت در جهت بسترسازی و ایجاد اشتغال و حمایت از تولید و تاکید بر مشارکت هر چه بیشتر بخش دیگر

اقتصاد اعم از خصوصی و تعاونی تنظیم گردد. در این راستا وزارت کار و امور اجتماعی براساس تاکید قانون برنامه چهارم توسعه بر توسعه نگاه‌های کوچک و زودبازده و ترویج فرهنگ کارآفرینی و حمایت از کارآفرینان به منظور خلاقیت و نوآوری و ایجاد فرصت‌های جدید شغلی، طرح‌های اشتغال را در قالب نگاه‌های کوچک و زودبازده را تحت پوشش شرکت‌های مادر تخصصی مورد حمایت قرار داده و با بررسی میزان اشتغالی طرح‌های مذکور می‌توانند از تسهیلات تعیین شده بهره‌مند گردند.

با توجه به نیازی که برای اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی وجود دارد وزارت کار و امور اجتماعی چه برنامه‌هایی در این زمینه تدارک دیده است؟

- توسعه فعالیت‌های تحقیقاتی از طریق ایجاد پارک‌های کارآفرینی به منظور برپایی نظام آموزش و تحقیق کارآمد با تکیه بر خلاقیت و نوآوری مورد نیاز جهت ترویج کارآفرینی و اشتغالی
- اعطای تسهیلات به فارغ‌التحصیلان در قالب نگاه‌های کوچک و زودبازده با هدف گسترش و توسعه امکانات در شهرک‌های صنعتی، علمی و تحقیقاتی در جوار استان‌های بزرگ
- طرح کارورزی فارغ‌التحصیلان
- طرح استقرار و تربیت کارشناسان ایمنی و بهداشت در کارگاه‌های بیش از ۳۰ نفر شاغل

آیا وزارت کار از ضمانت اجرایی برای نظارت بر دستگاه‌های متولی اشتغال مانند برخی وزارتخانه‌ها برخوردار است یا این نظارت‌ها به دیگر سازمان‌ها مثل مدیریت و برنامه ریزی واگذار شده است؟

استقرار دبیرخانه کارگروه اشتغال در وزارت کار و امور اجتماعی بر حسب نظارت بر دستگاه‌های متولی اشتغال موثر می‌باشد و وجود دفتر کارآفرینی در وزارتخانه‌ها نیز به منظور ترویج فرهنگ کارآفرینی و حمایت از کارآفرینان نقش مهمی را در این زمینه ایفا می‌نماید.

بنابر آمارهای منتشره وزارت کار، بخش عظیمی از نیروهای شاغل فاقد مهارت شغلی لازم و مورد نیاز بازار کار می‌باشند چه تدابیری برای هماهنگی سایر دستگاه‌ها جهت گسترش مهارت‌های مورد نیاز تدارک دیده شده است؟

وزارت کار و امور اجتماعی براساس بند ۱۰۱ ماده ۱۰۱ قانون برنامه چهارم توسعه مبتنی بر جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات بازار کار با هدف ارتباط و همبستگی کامل آموزش و اشتغال و رفع موانع بیکاری ساختاری از طریق توسعه آموزش‌های مهارتی فنی و حرفه‌ای معطوف به نیازهای بازار کار، براساس راهبردها سه جانبه‌گرایی تلاش می‌کند تا با ایجاد بانک اطلاعاتی شامل اطلاعات مربوط به کارگاه‌ها، کارگران، مهارت‌های شغلی مورد نیاز، مصوبات قانونی در زمینه قوانین کار و قوانین مربوط به حوزه اشتغال، ارتباط تنگاتنگی میان دولت، کارفرما و کارگر ایجاد نماید و با توجه به شناسایی آموزش‌های ضمن کار برای شاغلین فاقد مهارت با هماهنگی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، مهارت‌های نیروی کار را افزایش دهد.